

Preto správne rozhodly nižšie súdy, že uplatnená pohľadávka nemohla sa premlčať podľa § 1486 čís. 1 všeob. zák. obč. a správne tiež posudzovaly smluvu aj po iných stránkach podľa právnych pravidiel platných na Slovensku a Podkarpatskej Rusi.

V merite veci napadá dovolacia žiadosť rozsudok odvolacieho súdu preto, že nebolo vykonané navrhované dokazovanie o tom:

1. že pri kúpe a predaji starých strojov je obvyklá 3—5% tolerancia pri váhe,

2. že aj po dodaní strojov bol žalovaný na jar 1929 sekčným šéfom ministerstva železníc Ing. Č. opätovne uistený, že nie je povinný platiť viac ako smluvenú toleranciu do 5% proti predbežnému odhadu a že tolerancia bude mu zúčtovaná s jeho kauciou 7.000 Kč.

Táto dovolacia sťažnosť je bezpodstatná, lebo citovaná písomná smluva, ako ju žalovaný bez výhrady prijal, vylučuje použitie obchodnej zvyklosti o tvrdenej tolerancii, lebo určuje, že ak bude pri vážení jednotlivých zariadení zistená vyššia váha než bola odhadnutá, má žalovaný zaplatiť za ne cenu podľa skutočnej vyššej váhy a podľa čiastky stanovenej za 100 kg váhy.

Preto nemôže sa žalovaný právom odvolávať na to, že už pred uzavrením tejto smluvy bolo mu úradníkom ministerstva železníc ústne sdelené, že rozdiely v odhadnutých váhach môžu činiť najviac 3—5% a že bol týmto uistením uvedený v omyl, veď mu nič nebránilo, aby si pri konečnom dojednaní smluvy túto toleranciu vyhradil.

O neoprávnenom obohatení žalujúcej strany nemôže byť tu reči, nakoľko podľa nenapadnutého zistenia táto žalovanému skutočne dodala tovar v tej váhe ako bola dodatočne účtovaná.

Pokiaľ ide o otázku ad 2. uvedenú, treba podotknúť, že podľa stálej súdnej praxe prejavu štátnych orgánov i vtedy, keď štát vystupuje ako smluvník v prevoze svojho obchodného podniku, musia sa stať písomne už so zreteľom na potrebu úradnej evidencie, ináč nemajú pre štát záväznú moc (rozhodnutia Sb. n. s. č. 12027 a 12892).

Preto správne poukázal odvolací súd na výnos ministerstva železníc zo dňa 7. júla 1928 (dotyčne predaju z elektrárne vid' výnos zo dňa 14. júla 1928), ktorým bol schválený návrh riaditeľstva štátnych dráh v Bratislave dotyčne sporného odpredaju, lebo ani tam niet zmienky o tvrdenej tolerancii.

Z toho je zrejmé, že akékoľvek ústne dohovory žalovaného v ministerstve železníc nemajú rozhodného významu pre záväzok štátnych dráh, pokiaľ neboly ich príslušným orgánom písomne potvrdené.

Čís. 14914.

Ustanovenia čl. XI. uvodzovacích ustanovení k zák. č. 64/1931 Sb. z. a n. nevzťahujú sa len na otázku, či možno odporovať právnym úkonom, ale i na ostatné predpoklady odporovateľnosti (najmä § 9 odp. por.) podľa konkurzného resp. odporovacieho poriadku.

(Rozh. z 8. januára 1936, Rv IV 26/35.)

Zomr. Ondrej M. smluvou uzavrenou dňa 5. mája 1931 odovzdal žalovanému, svojmu synovi, do vlastníctva hnutel'ný a nehnuteľný majetok. Žalujúca strana ako veriteľka zemr. Ondreja M. napadla tento právny úkon žalobou, podanou v dobe účinnosti odporovacieho poriadku č. 64/1931 III. Sb. z. a n. (založenou aj na zodpovednosť žalovaného ako dediča), a domáhala sa výroku, že žalovaný povinný je trpeť, aby sa žalobník po výšku svojej pohľadávky proti Ondrejovi M., ktorá vznikla pred 5. májom 1931, uspokojil z majetku, ktorý bol predmetom smluvy uzavrenej dňa 5. mája 1931.

O b a n i ž š i e s ú d y žalobu zamietly, o d v o l a c í s ú d medzi iným z týchto dôvodov: Podľa čl. I, II, XI a XIV uvôzovacích ustanovení k zák. č. 64/1931 Sb. z. a n. nabyt nový odpŕčí rád účinnosti dňom 1. srpna 1931, pri čemž ovšem má býti otázka, z d a l z e odporovati právním jednaním, posuzovaná podľa predpisů, platných v d o b ě, k d y b y l o p r á v n í j e d n á n í v y k o n á n o. Platí tedy pro tuto rozepři všechna ustanovení odpŕčího řádu, vyjma §§ 2, 3, 4, 8 a 11, na jejichž místě přichází v úvahu pravidla starého odpŕčího práva uherského. Dle toho musí se při posouzení věci také přihlížeti k § 7 odp. ř. Chtějí-li žalobci podati proti žalovanému odpŕčí žalobu, musí si předem vydobýti exekuční titul proti přímému dužníkovi, resp. jeho právním nástupcům a než se to stalo, je odpŕčí žaloba proti žalovanému po rozumu § 9 odp. ř. nemožná.

N a j v y š š í s ú d rozsudok odvolacieho súdu rozviazal a uložil mu ďalšie pojednávanie a nové rozhodnutie. D ô v o d y: Odvolací súd správne vyslovil, že na právny úkon, ktorý uzavrel neb. Ondrej M. dňa 5. mája 1931 so žalovaným, treba použiť pravidiel odprovacieho práva z doby pred účinnosťou zákona č. 64/1931 Sb. z. a n.; mylil sa však, keď vyslovil, že predpokladom napadnutia rečeného právneho úkonu je, aby veriteľ mal proti priamemu dlžníkovi exekučný titul podľa § 9 odpor. por. č. 64/1931 III. Sb. z. a n., lebo ani tohoto ustanovenia nemožno podľa čl. XI uvôzovacích ustanovení ku konk. vyr. a odp. por. č. 64/1931 Sb. z. a n. v súdenom prípade použiť a keď podľa starého odporovacieho práva žaloba bola založená na tom, že žalovaný (syn darovateľa) vedel o úmysle darovateľa, smerujúcim na skrátenie veriteľa, nemôže žalovaný žiadať, aby veriteľ napred preukázal, že sa proti darovateľovi márne pokúsil o exekúciu (Úr. sb. č. 1329.)*)

Neobstojí ani právny názor, že v súdenom prípade mala žalujúca strana zaviesť spor proti všetkým dedičom priameho dlžníka, lebo ona obmedzila žalobu na to, že žiadala žalovaného zaviazať, aby trpel, aby sa žalobník uspokojil z toho hnutel'ného a nehnuteľného majetku, ktorý dostal žalovaný na základe smluvy zo dňa 5. mája 1931 od neb. Ondreja M.

Odvolací súd v dôsledku zaujatého právneho stanoviska nezistil skutkový stav, potrebný k riešeniu spornej otázky, preto bolo treba podľa § 543 Osp. jeho rozsudok rozviazať a učiniť opatrenie, ako sa stalo.

*) Vid' tiež Úr. sb. č. 1232.